

men det forhindrer ikke, at de kan udøve det Tilsyn med Virksomhedens Gang, som er Forudsætningen for Statens Tilskud dertil.

Det ærede Medlem fra Højrup (J. Fog-Petersen) spurgte, hvad der vilde ske, naar Elevantallet i en Fagskole gik ned under 10. Jeg indrømmer, at der ikke i Lovforslaget er fastsat nogen Bestemmelse derom. Derfor skulde man vel tro, at Meningen maatte være, at saa ophørte Statstilskuddet. Jeg skal imidlertid ikke være utilbøjelig til at følge den Tanke, som det ærede Medlem fremsatte, at man paa dette Omraade skulde stille sig meget liberalt, saaledes at man, naar en Skole en Gang har opnaaet det nødvendige Elevantal og det deraf følgende Statstilskud, ikke fratager den dette Tilskud, selv om Elevantallet for et Aar eller to gik en eller to ned under det fastsatte Tal: Statstilskuddet til de tekniske Skoler fordeles nu af Ministeriet efter Indstilling af Inspektøren, men med Hensyn til Fagskolerne gives der for Tiden kun Elevtilskud til en enkelt Fagskole, og dette Tilskud fordeles af Bestyreren, der afgiver Indberetning om Resultatet til Ministeriet. Nu er der her i § 1 i Forslag til Lov om Fagskoler foreslaaet, at der skal ydes Tilskud til uformuende Haandværkeres Ophold, altsaa videre Uddannelse paa statsunderstøttede Fagskoler, og jeg vil anse det for ret naturligt, at Direktøren for Tilsynet afgiver en Indstilling derom til Ministeriet, som saa fordeles Beløbet.

Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) holdt, i stærk Modsætning til det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Stilling), paa, at de tekniske Skoler burde vedblive at være private Skoler, som fremkom paa Initiativ af de stedlige Haandværker- og Industriorganisationer. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) holdt derimod paa, at de burde gaa over til at blive Statsskoler. Jeg tror, at det Tidspunkt bør udskydes længst muligt, da man arbejder hen til at føre de tekniske Skoler ind under Statens Omsorg i den Udstrækning, det ærede Medlem har tænkt paa. Det forekommer mig, at den Bevægelse, der her er foregaaet paa Grundlag af privat Initiativ, har været saa kraftig og levedygtig, at der ikke er nogen som helst Grund til at gaa bort fra dette System. Det skulde da være, hvis det maatte vise sig, at Mesterorganisationerne virkelig var stivnet i de Anskuelse, det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds saa stærkt gav Udtryk: at man ikke for nogen Pris vilde gaa ind paa en Reform af denne Skole i Retning af en Dag-

undervisning, thi jeg vil tilstaa, at jeg tror ikke, man i Længden kan komme udenom dette.

Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds ønsker, at Skoleraadet ikke alene skal udtale sig om foreliggende Forslag, som er udarbejdede af Direktøren eller Konsulenterne, men at det ogsaa selvstændigt skulde kunne tage et Initiativ, men det er der allerede Hjemmel for i Lovforslaget, idet der netop i § 6 staar, at Skoleraadet ogsaa selv kan optage saadanne Spørgsmaal til Drøftelse. Saa paa dette Punkt er det ærede Medlem paa Forhaand imødekømt. — Det ærede Medlem var ikke tilfreds med den Definition, jeg havde givet af Fagskolen i Modsætning til Værkstedundervisningsanstalterne. Det ærede Medlem var nærmest af den Anskuelse, at de to Ting var et og det samme. Jeg indrømmer, at det er en lidt tynd Forklaring, jeg har givet heraf ved Lovforslagets Forelæggelse, og jeg skal forsøge at tydeliggøre den noget.

Ved Fagskoler maa forstås Skoler, som giver deres Elever en afsluttende, afrundende Undervisning i hele Faget, medens man ved en Værkstedundervisning har tænkt paa en saadan Værkstedundervisning, som vedkommende ikke har kunnet faa hos sin Læremester. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) nævnede i sin Tale et udmærket Eksempel paa, hvad man kan forstaa ved en Værkstedundervisning, idet han omtalte Blikkenslagerfaget, hvor saa særdeles mange Lærlinge udelukkende bliver beskæftiget med det egentlige Bygningsarbejde, medens alt, hvad der ellers hører til en Blikkenslagers faglige Uddannelse, forsømmes. En saadan Værksteduddannelse skulde man altsaa kunne faa paa en Skole for Værkstedundervisning. Det er altsaa en Undervisning til at afbøde Ulemperne ved en særlig Specialisering indenfor det enkelte Fag. Man kunde tænke sig indenfor Snedkerfaget f. Eks., at en hel Del Lærlinge hos deres Læremester kun lærer at lave ganske almindelige Møbler, medens saadanne Enkeltheder som fint Indlægningsarbejde ikke forekommer. En saadan Specialitet vilde altsaa kunne gives dem ved en Værkstedundervisning.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) anerkendte i høj Grad Fremkomsten af de to Lovforslag om Fagskolen og Værkstedundervisningen og saa netop i Lovforslaget om Fagskolen en Mulighed for en almindelig stor og betydningsfuld Udvikling i Retning af Dagskolen, men der staar i Lovforslaget,